Pääesikunta
Suunnitteluosasto
Eversti Jyri Raitasalo

LAUSUNTO

Eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalle 22.9.2021 (Asia: VNS 4/2021 vp Valtioneuvoston selonteko sisäisestä turvallisuudesta)

Valtioneuvoston selonteko sisäisestä turvallisuudesta

Valtioneuvoston selonteko sisäisestä turvallisuudesta käsittelee turvallisuutta laajan turvallisuuskäsitteen mukaisesti. Selonteko huomioi kansallisten muutosilmiöiden lisäksi myös globaalien haasteiden vaikutukset Suomen turvallisuuteen. Selonteon tarkastelujen aikajänne ulottuu vuoteen 2030 asti.

Selonteossa käsitellään Suomen sisäisen turvallisuuden perusta ja sen päämäärä peilaten sitä sisäisen turvallisuuden nykytilaan. Selonteko käsittelee myös sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvia muutosvoimia ja keskeisimpiä sisäisen turvallisuuden laajamittaisia häiriöitä. Selonteon mukaisesti sisäisen turvallisuuden politiikan tulee perustua ensisijaisesti turvallisuusuhkien ennaltaehkäisyyn.

Selonteossa todetaan, että ulkoisen ja sisäisen turvallisuuden limittyvän tiiviisti toisiinsa. Selonteossa todetaan Suomeen kohdistuvia laaja-alaisen vaikuttamisen uhkia (”hybridiuhkia”). Myös Puolustusvoimat varautuu laaja-alaiseen vaikuttamiseen vastaamiseen yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Laaja-alaisen vaikuttamisen hallinta edellyttää usean hallinnonalan ennakointia ja varautumista.

Sisäisen turvallisuuden ylläpitäminen vaatii toimivaa yhteistyötä eri turvallisuusviranomaisten välillä. Lisäksi sisäisen turvallisuuden ylläpitäminen edellyttää yhteistä varautumista ja harjoittelua.

Suomessa on hyvä ja toimiva viranomaisyhteistyön traditio. Kokonaisturvallisuuden toimintamalli – ja sen pitkäaikainen kehittäminen – on hyvä esimerkki tästä yhteistyöstä. Lisäksi on huomattava, että suomalaiseen kokonaisturvallisuuden ylläpitämiseen osallistuvat viranomaisten lisäksi elinkeinoelämä, järjestöt ja kansalaiset. Edellä mainitusta varsin hyvästä tilanteesta huolimatta kykyä vastata laaja-alaiseen vaikuttamiseen tulee Suomessa kehittää. Tämä edellyttää toimivaltuustarkastelua ja säädösvalmistelua. Tämä asia on nostettu esiin sisäisen turvallisuuden selonteon lisäksi mm. kyberturvallisuuden kehittämisohjelmassa ja puolustusselonteossa.

On tärkeää, että turvallisuusviranomaisten käytössä olevat resurssit ovat riittävät. Riittävällä ja suunnitelmallisella resursoinnilla varmistetaan moniulotteisiin uhkiin vastaaminen ja viranomaisten välisen kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön kehittyminen.

Puolustusselonteon mukaisesti sotilaallinen maanpuolustus on kiinteä osa suomalaista yhteiskuntaa. Asevelvollisuuteen perustuva puolustusratkaisumme nojaa korkeaan maanpuolustustahtoon, jota ylläpidetään ja kehitetään osana kokonaisturvallisuutta. Maanpuolustustahdon ydin on Suomen ja suomalaisen elämäntavan kokeminen puolustamisen arvoiseksi ja riittävä kansallinen yhtenäisyys. Yhteiskunnan eriarvoistuminen ja siihen liittyvät sosiaaliset ongelmat haastavat omalta osaltaan kokonaisturvallisuutta. Varusmiespalveluksen ja naisten vapaaehtoinen asepalveluksen suorittaminen tukee maanpuolustustahdon kehittymistä ja lisää palveluksen suorittaneiden sitoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Tältäkin osin ulkoisen ja sisäisen turvallisuuden väliset yhteydet ovat tiiviit.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Pääesikunta
PL 919, FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Kasarmikatu 17
00131 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0299 800 (vaihde)
Internat. +358 299 800

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo.pe@mil.fi
www.puolustusvoimat.fi